

λάβης (Πβ. Κ.Δ., Ματθ. 25,53: «οἱ λαβόντες μάχαιραν ἐν μαχαίρᾳ ἀπολοῦνται») Μεγίστ.

Ἡ λ. ὑπὸ τὸν τύπ. *Γιαταγάνας* καὶ ὡς ἐπών. Ἀθῆν. Ἡπ. (Ἀρτ.) Θεσσ. (Βόλ. Καρδίτσ. Λάρ. Φάρσαλ.) Λέσβ. (Μυτιλήν.) Μακεδ. (Θεσσαλον. Κασσάνδρ.) Πελοπν. (Κυνουρ. Περιθώρ.) Στερελλ. (Ἀγρίν. Κερπεν. Λαμ. Λεβάδ. Φθιώτ.) καὶ ὡς παρωνύμ. Ἀνδρ. (Κόρθ.) Πελοπν. (Κυνουρ. Χατζ.)

γιαταγανάκι τό, πολλαχ.

Ἵποκορ. τοῦ οὐσ. *γιαταγάρι* διὰ τῆς παραγωγ. καταλ. -άκι.

Τὸ μικρὸν *γιαταγάρι*, τὸ ὅπ. βλ., πολλαχ.: Πετύχανε τὸ γέρο προεστό, μὲ τὸ γιαταγανάκι του περασμένο 'ς τὸ ζωνάρι, τῇ στιγμῇ ποῦ 'βγαίνει ἀπὸ τὴν αὐλόπορτα Γ. Βλαχογιάνν., *Τὰ παλληκάρ.*, 70.

γιαταγάνι τό, σύνθηθ. καὶ Τσακων. (Χαβουτσ.) *γιαταγάν'* βόρ. ιδιόμ. *γιουταγάν'* Στερελλ. (Ἀχυρ.)

Ἐκ τοῦ Τουρκ. *y a t a g a n* = ξίφος, μεγάλη μάχαιρα.

Εἶδος πλατείας καὶ καμπύλης κατὰ τὸ μέσον σπάθης, τουρκικῆς προελεύσεως σύνθηθ.: Ντύθηκε ὁ Γιώργης φουστανελάς τοῦ Βαγγελισμοῦ καὶ ζώστηκε καὶ τὸ γιαταγάνι του παπούλη του Πελοπν. (Γαργαλ.) *Βγάλ-λει* τὸ γιαταγάνι *δου* τσαὶ σκοτών-νει τσαὶ τίς ἐξι (ἐκ παρχμυθ.) Κάλυμν. *Τί* τοῦ θελ'ς κι τοῦ κρέμασις αὐτὸ τοῦ γιαταγάν' Ἡπ. (Κουκούλ.) *Εἶνι* τοῦ *γιουταγάν'* τ' παπούλ' μ' Στερελλ. (Ἀχυρ.) || Φρ. *"Εἴχ' καλὸ γιουταγάν'* ἡ δεῖνα (ἐπὶ φλυάρου καὶ κακογλώσσου γυναικὸς) αὐτόθ. *"Εβγαλε* τοῦ *γιαταγάν'* (ἀπεφάσισεν ὀριστικῶς νὰ ἐνεργήσῃ) Στερελλ. (Ἵπάτ.) || Ἄσμ.

Βγάξει τὸ γιαταγάνι του, τὸν κάψ' ἑπτὰ κομμάτια Ἡπ.

Σὰν μ' ἀγαπᾷς, βρε Ρωμιέ, σπάσε τὸ γιαταγάνι, κ' ἐγὼ ἀσημένιο σοῦ βαστοῦ, τὸ ξαναβάξεις πάλι Εὔβ. (Κύμ.)

Τὰ γιαταγάνια τῶν κλεφτῶν κλαῖνε κι ἀναστενάζουν, ἐκλαίγαν γιὰ τὸν Κωσταντῆ, τὸν ἀρχικαπετάνιο Πελοπν. (Ξηροκ.)

Ποῦ εἶναι τοῦ Μάρκου τὸ σπαθί, ποῦ εἶναι τὸ γιαταγάνι; Μ. Λελέκ., *Ἐπιδόρπ.*, 42.

γιατακάκι, τό, Κρήτ. (Ἡράκλ.)

Ἵποκορ. τοῦ οὐσ. *γιατάκι* διὰ τῆς παραγωγ. καταλ. -άκι.

Μικρὸν *γιατάκι* 1, τὸ ὅπ. βλ.: Ἄσμ.

Εἶδα μὲ θεὸς *Χερὶφ* πασᾶ κ' ἔπεφες κ' ἔπηρές με κι ἀπὸ τὸ γιατακάκι μου ἦρθες κ' ἐξύπνησές με;

γιατάκης ὁ, Πελοπν. (Ἀρχαδ. κ.ά.) — Γ. Βλαχογιάνν., *Κλέφτ. Μορ.*, 164 *γιατάξ* Θεσσ. Θράκ. (Μάδυτ. Τσακίλ. κ.ά.) Μακεδ. (Βλάστ. κ.ά.) Στερελλ. (Περίστ.) Πληθ. *γιατάγ'δης* Θεσσ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *γιατάκι*.

Ὁ ὑποθάλπων καὶ τροφοδοτῶν τοὺς «κλέφτες» ἐπὶ Τουρκοκρατίας ἐνθ' ἄν.: Ὁ καπετάν Ἀναστάσης τὸν εἶχε *γιατάξ* Θράκ. (Τσακίλ.) β) Ὁ ὑποθάλπων τοὺς ληστὰς καὶ χρησιμεύων ὡς κλεπταποδόχος Θεσσ. Θράκ. (Μάδυτ. Τσακίλ. κ.ά.) Μακεδ. (Βλάστ. κ.ά.) Πελοπν. Στερελλ. (Περίστ.): *Νὰ* πᾶτι στοῦ δεῖνα, αὐτὸς εἶναι *γιατάξ* Περίστ. Συνών. *γιατάκι* 1γ.

Ἡ λ. καὶ ὡς ἐπών. ὑπὸ τύπ. *Γιατάκης* Ἀθῆν. Κρήτ. (Ρέθυμν. Χαν.)

γιατάκι τό, κοιν. *γιατάξ* βόρ. ιδιόμ. *γιατ-τάκι* Κάρπ. (Ἐλυμπ.) Κάσ. Μεγίστ. Ρόδ. Σύμ. *γιατ-τάκιν* Κύπρ. Λυκ. (Λιβύσσ.) Μεγίστ. Σύμ. *γιατ-τάκι* Κῶς Ρόδ. *γιατθάκι* Κῶς Νίσυρ. Σύμ. *γιατάτσι* Ἀνδρ. Εὔβ. (Κονίστρ. Κουρ. κ.ά.) Μέγαρ. Μύκ. Πελοπν. (Ξεχώρ.) Σίκιν. *ιατάκι* Νάξ. (Ἀπύρανθ.) *ιατάξ* Μακεδ. (Κοζ.) *γιαδάκι* Κύθηρ.

Ἐκ τοῦ Τουρκ. *y a t a k* = κλίνη, κοίτη.

1) Κλίνη, στρωμένη, γενικῶς κατάλυμα κοιν.: *Πάω* 'ς τὸ *γιατάκι* μου, νὰ τυλιχτῶ 'ς τὰ ροῦχα μου νὰ ζεσταθῶ Α. Κρήτ. *Μόλις* σκοταδιάσει, θὰ φᾶμε καὶ θὰ πᾶμε 'ς τὸ *γιατάκι* μας γιὰ ὕπνο Πελοπν. (Γαργαλ.) *"Εἶχω* στρωμένο μὲ λατσούνια τὸ *γιατάκι* μου (λατσούνια = κλαδιὰ ἐλάτου) Πελοπν. (Μαζαίικ.) *Τὸν* ἡδῶ 'ς τὸ *γιατάκι* του καὶ ρουχά-λιζε Πελοπν. (Αἶγ.) *Κατέβηκα* ἀπὸ τὸ *γιατάκι* καὶ κοιμή-θηκα *στρωματσάδα* Ἰθάκ. *Πῆρε* ἓνα διαουλοκρύωμα, ποὺ τὸν ἔρριξε 'ς τὸ *γιατάκι* αὐτόθ. *Πά'* νὰ στρώσω τὸν ἀχερ-ζῶνα μὲ καλοτσιμηθιά, θὰ κάμω καλὸ *γιατάτσι* (καλο-τσιμηθιά = τὸ φυτὸν Ἐλίχρυσον τὸ ἰταλικόν) Σίκιν. *"Εστ'* σα τοῦ *γιατάξ* μ' πᾶν 'ς ἓναν ἑλατον Εὔβ. (Στρόπον.) *"Σ* τ' ἀμπέλ', 'ς τ' μιγάλ' ἀχλαδιὰ ἔχον στήθ' τοῦ *γιατάξ* μ' γιὰ τοῦ καλονκαίρ' Εὔβ. (Ἀκρ.) *Πάω* γιὰ τὸ *γιατάκι* μου νὰ πέσω Σίφν. *Τραῦ* 'ς τὸ *γιατ-τάκι* σου, μὴν κοιμᾶσαι ἐδῶ! Κῶς *"Φτηδὰ* ἡ προβιά εἶναι τὸ *γιατ-τάκι* μου Κῶς (Καρδάμ.) *"Εφκει*σι τοῦ *γιατάξ* τ' κι δὲν ἔχ' ἀνάγκ' κα-νένα Θεσσ. (Τσαγκαρ.) *Πάω* νὰ πέσω 'ς τὸ *ιατάκι* μου Νάξ. (Ἀπύρανθ.) *"Ηδιάταξε* τίς δοῦλες κ' ἐπῆραδ-δον 'ς τὸ *γιατ-θάκι* δου Σύμ. || *Ποῦ* θὰ πᾶς *γιατάξ* ἀπόψ' κ' μπάρι; (ποῦ θὰ κοιμηθῇς;) Στερελλ. (Ἀχυρ.) || Γνωμ. *Σὲ* *Τούρκικο* τρα-πέζι νὰ τρώτε, σὲ *γιατάκι* νὰ μὴ κοιμηθῇτε! (διὰ τὸ ἐπικίν-δυνον τοῦ πρᾶγματος) Προπ. (Μαρμαρ.) *"Αποῦ* τιμπέλ' κι γέροντα θὰ βροῖς καλὸ *γιατάξ* Στερελλ. (Ἀχυρ.) *"Αλλοῦ* ἀπ' τοῦ *γιατάξ* μ' δὲν εἶναι καλύτερα Μακεδ. (Δεσκάτ.) || Ἄσμ.

Μὰ σὺ θαρρεῖς πὼς σ' ἤφηκα, μικρό μου, καὶ φοβᾶσαι, μὰ γὼ 'χω μέσα 'ς τὴ γαρδιά *γιατάκι* καὶ κοιμᾶσαι Κρήτ.

Μέσα 'ς τὴ μέσα γάμαρα, 'ς τὰ σκοτεινὰ *γιατάκια*, ἐκεῖα τὸν ἐξορίσανε τὰ μαῦρα σου *ματάκια* αὐτόθ.

"Ενύχτωσα καὶ βράδυνασα 'ς τὸ ἔρημο σοκάκι, ἔβγα, ψυχὴ μ', καὶ μάσε με, δὲν ἔχ' ἀλλοῦ *γιατάκι*

Ἡπ. Συνεκδ. ἡ κλινωστρωμένη Ρόδ.: *Σήκωσε* τὰ *γιατ-τάκια*.

β) Κρησφύγετον εἰς ἀπόκρημνον καὶ δύσβατον μέρος τῶν ἄρματολῶν καὶ κλεφτῶν ἐπὶ τουρκοκρατίας ἡ καὶ τῶν λη-στῶν κατὰ τοὺς μετέπειτα χρόνους πολλαχ.: *"Εδῶ* ἔχ'νε τὸ *γιατάξ* τ'ς (ἐνν. οἱ λησταὶ) Θράκ. (Τσακίλ.) *Οὐ* *καπιτάνιος* εἶνι 'ς τοῦ *γιατάξ* τ' Στερελλ. (Περίστ.) || Ἄσμ.

Θέ μου, καὶ τί νὰ γίνηκαν ὅλ' οἱ καπεταναῖοι;

Μαυρίσαν τὰ *γιατάκια* τους κ' εἶναι χορταριασμένα

Πελοπν. (Ἀρχαδ. κ.ά.)

Κ' οἱ κλέφτες ἐπλακώσανε καὶ τὰ νησιὰ γεμίσαν

κ' οἱ *Μπαρδουνιώτες* πᾶν' κοδά, ποῦ ξέρουν τὰ *γιατάκια*

Πελοπν. (Μάν.)

Κι ἀκῶ τὰ δέντρα καὶ βογγοῦν καὶ τίς ὀξυές νὰ σκοῦζουν καὶ τὰ *γιατάκια* τῶν κλεφτῶν νὰ κλαῖν τὸν καπετάνιο Πελοπν. (Μαντίν.)

Νὰ πάρω δίπλα τὰ βουνά, νὰ περπατήσω λόγγους,

νὰ βροῦ λημέρια τῶν κλεφτῶν, *παλληκαριῶν* *γιατάκια*

Πελοπν. (Λάστ. κ.ά.)

Σήκον, Νάσον μ', νὰ φρίβγουμι ποὺ τοῦτα τὰ λημέρια, μᾶς ἔμαθαν τοὺς φίλους μας κὶ τὰ παλιὰ γιατάκια Μακεδ. (Καστορ.) Συνών. λ η μέ ρ ι, λ ό ζ ι ο ς, μ ο ν ή.

Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τοὺς τύπ. Γιατάτσι Πελοπν. (Λαγκάδ.), Τοῦ Καμπελάδου τὸ Γιατ-τάκι Μεγίστ. γ) Μετων., κλεπταποδόχος Ἡπ. Λυκ. (Λιβύσσ.) Πελοπν.: Ἦταν γιατάκι ὁ πατέρας τοῦ δεῖνα Πελοπν. δ) Φωλεά, καταφύγιον ζώου πολλαχ.: Ξεπέταξε τὸ λαγὸ ἀπ' τὸ γιατάκι του Πελοπν. (Ξηροκ.) Ἡ κατσούλα μας ψαχουλεύει νὰ βρῇ γιατάτσι Πελοπν. (Ξεχώρ.) Πέτυθεν δὸν λαὸν 'ς τὸ γιατ-τάκιν δον (λαὸν = λαγὸν) Κῶς (Καρδάμ.) 'Κεῖ 'ς τοῦ βράχου ἔχ' τοῦ γιατάχ' τ'ς κὶ κ'βαλαίει τὰ κουττόπ'λλα (ἐνν. ἡ ἄλεπού) Εὐβ. ("Ακρ.) Ἡ γίδα ἄ'μᾶτι 'ς τοῦ γιατάχ' τ'ς Ἡπ. (Πλατανοῦς.) 2) Ἡ κοίτη τοῦ πλοίου Ζάκ. 3) Ἡ κατὰ τὸ μέσον τῆς ἄνω κινητῆς μυλόπετρας τοῦ ἀνεμομύλου στρογγυλὴ ὀπὴ Θάσ. Αἴμν. 4) Κατὰ πληθ. γιατάκια, αἱ ἐγκοπαὶ ἐντὸς τῶν ὁποίων ἐνσφηνοῦνται οἱ πυριτόλιθοι κάτωθεν τῆς τυκάνης διὰ τὸν ἀλωνισμόν τῶν δημητριακῶν Σαμοθρ. 5) Τὸ λεπτότερον μέρος τῆς κώπης, ὅπου προσδένεται ὁ σκαρμὸς Ἀλόνν. Σκόπ.

γιατακιάζω Πελοπν. (Γορτυν. Δίβρ. Καρυά Κορινθ. Λάστ.) γιατακιάζου Ἡπ. (Κουκούλ.) Στερελλ. (Γραν. Νάυπακτ. Σπάρτ.) γιατ-τακιάζ-ζω Κῶς (Καρδάμ.) Ρόδ. γιατθακιάζ-ζω Κῶς (Καρδάμ.)

Ἐκ τοῦ οὗς. γ ι α τ ά κ ι.

Α) Κυριολ. 1) Ὁδηγῶ τινὰ εἰς κλίνην διὰ νὰ κοιμηθῇ Κῶς (Καρδάμ.) Στερελλ. (Γραν.) Καὶ ἀμτβ. ἐγκαθίσταμαι, πηγαίνω εἰς τὸ «γιατάκι» μου Ἡπ. (Κουκούλ.) Στερελλ. (Γραν.): Εἶχαν γιατακιάσ' οἱ κλέφτες μέσα ἰκεῖ 'ς τ' μιγάλ' τ' σπηλιὰ Κουκούλ. Ἐκαμα πὼς γιατάκισα κὶ ἀπὲ θ'κώθ'κα κ' ἔφ'γα Γραν. β) Φυλακίζω Πελοπν. (Γορτυν. Δίβρ. Λάστ.): Ἄσμ.

Μέσ' 'ς τὸ ληρὸ γιατάκισα τοὺς Κολοκοτρωναίους, μικροί, μεγάλοι 'ς τ' ἄρματα, τοὺς κλέφτες νὰ σκοτώσ'τε Λάστ. γ) Ἐγκλείω ζῶα εἰς τὴν φωλεάν των, εἰς τὸ κατάλυμά των Κῶς (Καρδάμ.) Πελοπν. (Καρυά Κορινθ.) Ρόδ.: Τὴν ἡμέραν τὰ γιατακιάζουν τὰ πρόματα (=ζῶα) Καρυά Κορινθ. Πᾶμε νὰ γιατ-τακιάσωμε τοὺς χοίρους Καρδάμ. Τὰ γιατθακιάζ-ζω τὰ ζᾶ κοντὰ 'ς τὴ μάντρα αὐτόθ. Καὶ ἀμτβ. ἐπὶ ζώου, καταφεύγω εἰς τὴν φωλεάν μου Στερελλ. (Νάυπακτ.) Συνών. λ ο ζ ι ά ζ ω, μ ο ν ι ά ζ ω, φ ω λ ι ά ζ ω.

Β) Μεταφ. 1) Ἐπὶ νόσου, καταβάλλω τινὰ Στερελλ. (Γραν.): Μὴ γιατάκισι γιὰ καλὰ ἢ θέρμ'. Συνών. κ ρ ε β β α τ ώ ν ω. 2) Φονεύω τινὰ, τὸν ρίπτω κατὰ γῆς Στερελλ. (Γραν. Σπάρτ.): Τοὺν γιατάκισαν τοῦ Σπύρου ἰχτὺς τ' νύχτα Γραν. Τοὺν ἦδρι π' ἄ'μόνταν κὶ τοὺν γιατάκισι ἀδεκεῖ Σπάρτ.

γιατακισῆς ὁ, Μακεδ. (Βλάστ.) Σάμ. (Μαρθόκ.)

Ἐκ τοῦ Τουρκ. γ α τ α κ ι.

Γ ι α τ ά κ η ς 1β, τὸ ὅπ. βλ., Μακεδ. (Βλάστ.) 2) Ὁ ἔχων τὴν φροντίδα ἐξευρέσεως καταλύματος πρὸς διανυκτέρευσίν τινος Σάμ. (Μαρθόκ.)

γιατακῶνω Πελοπν. (Καλάβρυτ. Μεσσην.) γιατακῶνου Αἴμν. γιατ-τακῶνομαι Κῶς (Καρδάμ.)

Ἐκ τοῦ οὗς. γ ι α τ ά κ ι.

1) Ἀποκλείω ζῶον τι εἰς τὴν φωλεάν του καὶ τὸ συλλαμβάνω Πελοπν. (Καλάβρυτ.): Τὸν ἐγιατάκωσα τὸ λαγόν. β) Ἀμτβ. ἐπὶ ζώου, καταφεύγω, κρύπτομαι εἰς τὴν φωλεάν μου Πε-

λοπν. (Μεσσην.): Ἐγιατάκωσε ὁ λαγός. Συνών. γ ι α τ α κ ι ά ζ ω Α1γ. 2) Ἀσθενῶ, παραμένω εἰς τὴν κλίνην ἀσθενῆς Κῶς (Καρδάμ.): Γιατ-τακωμένος εἶναι ὁ πατέρας σου. Συνών. κ ρ ε β β α τ ώ ν ω α ι. 3) Ἀμτβ. ἐπὶ ἀντικειμένου, προσαρμόζομαι καλῶς ἐντὸς ὀπῆς, στερεοῦμαι Αἴμν.: Τοῦ κριμαστάφ' γιατακῶν' καλὰ 'ς τοῦ δονβάφ'. Πβ. γ ι α τ ά κ ι 4.

γιατί μόρ. ἐρωτηματ. διατί Κορσ. Πόντ. (Οἶν.) γιατί κοιν. καὶ Ἀπουλ. (Γαλλικ. Καλημ. Καστριν. Στερνατ.) Καλαβρ. (Μπόβ. Χωρίο Βουν.) Καππ. ('Αξ. Ποτάμ.) Πόντ. Τσακων. γιατίς Θράκ. (Αἶν.) Πάρ. (Λεῦκ.) γιαθί Χίος (Πυργ.) γιακί Λέσβ. (Πλομάρ. κ.ά.) Χίος (Βέσ. Μεστ.) γιατσι Μακεδ. ('Ανω Κώμ.) Τσακων. γιατθί Καππ. ('Αραβάν. Γούρτον.) ζατί Λέσβ. Σίκιν. ζιατί Χίος (Πισπιλ.) γιατία Κάρπ. (Μεσοχώρ.) γιατσά Τσακων. (Βάτικ. Χαβουτσ.) γετσά Τσακων. (Βάτικ. Χαβουτσ.) γιτσά Τσακων. γιατατί Θράκ. (Γέν. Ἐπιβάτ. Λουλεμπ. Σαμακόβ. Σαρεκκλ. Σκοπ.) γιατίνα Κάρπ. Πελοπν. (Ξεχώρ.) Τῆλ. γιατιτί Θράκ. (Μαρών.) γιατουτί Αἴμν. γιτί Μακεδ. (Καστορ.) ιατί Μακεδ. (Γαλάτιστ. Δρυμ. Καταφύγ.) Νάξ. ('Απύρανθ.) ατί Καππ. ('Αξ. Οὐλαγ.) Μακεδ. (Δεσκάτ.) Σύμ. γιάτι Πόντ. ('Ιμερ. κ.ά.) γιάτ' Καππ. (Φλογ.) Πόντ. (Χαλδ.) γιατ' Καππ. (Μισθ.) γιάι Ἀπουλ. (Κοριλ.) Καππ. (Μισθ.) γιά σύνθη. καὶ Ἀπουλ. (Κοριλ.) ιά Νάξ. ('Απύρανθ.) ὀγιά Πόντ. (Σούρμ.) γιακάτ' Ἀπουλ. (Μαρτ.) τάτ' Κάρπ. ('Ελυμπ.)

Τὸ Βυζαντ. γ ι α τ ι, καὶ τοῦτο ἐκ τοῦ διατί, τὸ ὁποῖον προῆλθεν ἀπὸ τὴν συνεκφορὰν τῆς προθ. διὰ καὶ τῆς ἐρωτηματ. ἀντων. τ ι. Πβ. Γ. Χατζιδ., ΜΝΕ, 2, 197. Ὁ τύπ. γ ι α τ α τ ι παρὰ τὸν γ ι α τ ά, περὶ τοῦ ὅπ. βλ. γ ι ά. Ὁ τύπ. γ ι α τ ι τ ι ἀπὸ σύμφυρ. τῶν γ ι α τ α τ ι καὶ γ ι α τ ι. Περὶ τοῦ τύπ. γ ι α κ ι βλ. P. Kretschmer, Lesb. Dial. 144.146. Περὶ τοῦ τύπ. ὁ γ ι ά. βλ. Α. Α. Παπαδόπ., Ἀρχ. Πόντ. 12 (1946), 10. Οἱ τύπ. γ ι α τ ι ν α, γ ι α τ ι α πιθαν. ἐκ τῆς συνεκφ. μετὰ τοῦ τελικοῦ συνδ. ν α ὁ πρῶτος, ἡ τοῦ τύπου ἂ τοῦ μορίου θ α ὁ δεῦτερος. Ὁ τύπ. γ ι α τ ι ς δι' ἀναπτύξεως τελικοῦ ς, ὡς συμβαίνει πολλαχοῦ εἰς τινὰ ἐπιρρήματα.

1) Εἰς τὴν ἀρχὴν ἐρωτηματ. προτάσεων, εὐθειῶν ἢ πλαγίων, ἡ καὶ μόνον, κατὰ βραχυλογίαν, διατί, διὰ ποῖον λόγον κοιν. καὶ Ἀπουλ. (Μάρτ. Στερνατ.) Καλαβρ. (Μπόβ. Χωρίο Βουν.) Καππ. Πόντ. (Τραπ.) Τσακων. (Χαβουτσ.): Γιατί τὸ ἔκανες αὐτό; Γιατί δὲν τρώς; Γιατί; (ἐνν. δὲν τό 'καμε αὐτὸ κλπ.) κοιν. Γιατί, ρε διάουλι; (ὕβρις) Μακεδ. (Κοζ.) Δὲν ξέρω γιατί τό 'κανε — γιατί δὲν πῆγε 'ς τὴ δουλειά — γιατί δὲν τρώει κ.τ.τ. Δὲν ξέρω γιατί πῆγε κ' ἔκλεψε τὸ ξένο γέννημα (=σιτάρι) Πελοπν. (Γαργαλ.) Γιατατί τό 'δειρες τὸ παιδί; Θράκ. (Σαρεκκλ.) Γιατιτί κλαῖς; Θράκ. (Μαρών.) Γιατί 'κὶ ἔρχεσαι; Πόντ. Γιατί δὲν ἦρθις; Μακεδ. (Καστορ.) Γιατσι, Γιάννου, δὲν ἦρθις ἰχτὺς; Μακεδ. ('Ανω Κώμ.) Γιατίνα καὶ σφενδυλοκοπᾶς τὸ παιί; (σφενδυλοκοπᾶς = δέρνεις) Κάρπ. Γιατίνα τ' ἄφητρες ἐτσεδὰ εὐτοῦνο τὸ φουσκούνη; (γιατί τὸ ἄφηκες ἔτσι αὐτὸ τὸ ἐξόγκωμα;) Πελοπν. (Ξεχώρ.) Γιατίνα, δρόκο, νὰ φᾶς ἐμὲ τὸ Γιάννη; (ἐκ παραμυθ.) Τῆλ. Ἐδὺ γιατθί ἦρτες ἐροῦ; (ἐροῦ = ἐδῶ) Ἀραβάν. Γιατσι δὲν ἐκάνερε ἐπέρι; (διατί δὲν ἦλθες χθές;) Τσακων. Γιατσά 'σά βήχου; — Βῆκα τσαῖ πονέτσ' ὁ λαίμ' μ' (γιατί βήχεις; — Ἐβῆξα καὶ πόνεσε ὁ λαίμ' μου) (Χαβουτσ.) Τοῦνε γετσά μί' μ' πέτσ' πῆ δὲ θὰ βρέτσ' ὀφέτ'; (ἐσὺ γιατί ἐμένα μοῦ εἶπες πὼς δὲ θὰ βρέξῃ φέτος;) αὐτόθ. Γιατ' νὰ μὴ σκοτώῃς Μισθ. Γιατ'; Ὁγὼ δετσο-

